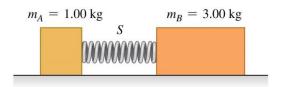
FYS-MEK 1110 / Vår 2018 / Ukesoppgaver #7 (6.-9.3.)

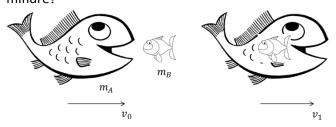
Test deg selv: (Disse oppgavene bør du gjøre hjemme før du kommer på gruppetimen.)

- T1. Et legeme beveger seg i x-y planet mens det virker en kraft som kan beskrives ved potensialet $U(x,y)=a\left(\frac{1}{x^2}+\frac{1}{y^2}\right)$, hvor a er en positiv konstant.
 - a. Finn et uttrykk for kraften. Bruk enhetsvektorer \hat{i} og \hat{j} for å beskrive retningen til kraften.
 - b. Begrunn at er kraften konservativ.
- T2. En baseball har masse m=0.145 kg. Ballen kastes med $v_0=45$ m/s, og etter slaget beveger ballen seg med $v_1=0.55$ m/s i motsatt retning.
 - a. Hvor stor er impulsen fra balltreet?
 - b. Hvis ballen forblir i kontakt med balltreet i $\Delta t = 2$ ms, hvor stor er den gjennomsnittlige kraften fra balltreet på ballen?
- T3. Kloss A har masse $m_A=1.0~{\rm kg}$ og kloss B $m_B=3.0~{\rm kg}$. Klossene presses sammen slik at fjæren i mellom blir også komprimert. Så slippes systemet fri på et horisontalt bord uten friksjon. Fjæren, som har neglisjerbar masse, er ikke festet



til klossene, slik at fjæren bare faller ned på bordet etter klossene har beveget seg fra hverandre. Kloss B beveger seg etterpå med hastighet $v_B=1.2$ m/s til høyre.

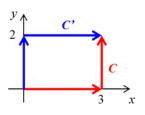
- a. Hva er hastighet til kloss A?
- b. Hvor mye potensiell energi var lagret i fjæren?
- T4. En fisk på 20 kg svømmer i havet med $v=1\,\mathrm{m/s}$ og spiser opp en mindre fisk på 5 kg som står helt stille. Du trenger ikke ta hensyn til motstandskraften i vannet.
 - a. Med hvilken hastighet svømmer den store fisken videre etter den har spist den mindre?



b. Hvor mye mekanisk energi ble tapt under middagen?

Gruppeoppgaver: (Disse oppgaver skal du jobbe med i gruppetimen.)

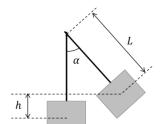
- G1. Et legeme som kan bevege seg i x-y planet et utsatt for en posisjonsavhengig kraft $\vec{F} = -axy^2\hat{j}$, hvor a = 2 N/m³.
 - a. Beregn arbeidet som kraften gjør på legemet når det beveger seg fra origoen $\vec{r}_0 = \vec{0}$ til posisjon $\vec{r}_1 = (3\hat{\imath} + 2\hat{\jmath})$ m langs en vei C som går først langs x aksen og så i y retning.



- b. Beregn arbeidet som kraften gjør på legemet når det beveger seg til det samme punktet langs en vei C' som går først langs y aksen og så i x retning.
- c. Beregn $\overrightarrow{\nabla} \times \overrightarrow{F}$.
- d. Er kraften konservativ?
- G2. I tungtvannsmodererte kjernereaktorer kolliderer nøytroner på masse $m_p=1$ u med deuteroner på masse $m_d=2$ u. I en slik reaktor kolliderer et neutron som har hastighet v_0 frontal og elastisk med et deuteron som er i ro.
 - a. Hva er hastigheten til nøytronet, uttrykt som en brøkdel av den opprinnelige hastigheten, etter kollisjonen?



- b. Hvor mye kinetisk energi, uttrykt som en brøkdel av den opprinnelige kinetiske energien, har nøytronet igjen etter kollisjonen?
- c. Hvor mye kinetisk energi, uttrykt som en brøkdel av den opprinnelige kinetiske energien, har nøytronet igjen etter fem slike kollisjoner?
- G3. En trekubbe på 5 kg henger i en 1 m lang snor som har neglisjerbar masse. Du skyter en pistolkule på 10 g horisontalt inn i kubben med hastighet v=400 m/s. Kulen stanser og kubben svinger opp.



- a. Hvor mye kinetisk energi har kulen før kollisjonen?
- b. Hvor mye kinetisk energi har kubben etter kollisjonen?
- c. Til hvilken vinkel svinger kubben opp?

Fasit

T1. a.)
$$\frac{2a}{x^3}\hat{i} + \frac{2a}{y^3}\hat{j}$$

T2. a) 14.5 kg m/s b.) 7250 N

T3. a.) -3.6 m/s b.) 8.64 J

T4. a.) 0.8 m/s b.) 2 J

G1. a.) -16 Nm b.) 0 Nm c.) $-ay^2\hat{k}$

G2. a.) $-\frac{1}{3}v_0$ b.) 1/9 c.) 1/59049

G3. a.) 800 J b.) 1.6 J c.) 14.6 grad